

แบบฟอร์มการถ่ายทอดประสบการณ์

ผ่านบทเรียน 1 ประเด็น (One Point Lesson)

คือบทเรียนที่อธิบายวิธีการทำงาน การใช้งานเครื่องมือ หรือ อื่นๆ โดยมุ่งเน้นการเขียนเพียงประเด็นเดียว เพื่อให้มีความคล่องตัวในการศึกษาและนำไปใช้

การแบ่งปันความรู้ 1 บทเรียน 1 องค์ความรู้ Knowledge Sharing by One Point Lesson (OPL)			
ชื่อเรื่อง	การทำแบบฟอร์ม Survey	เลขที่เอกสาร	
		วันที่จัดทำ	
ประเภท	☐ ความรู้พื้นฐาน ☐ การพัฒนาปรับปรุง ☒ กระบวนการทำงาน ☐ เทคนิคการทำงาน	ผู้จัดทำ	จรรณจิรา
		ตำแหน่ง	หัวหน้าฝ่ายบัญชี
		ผู้อนุมัติ	
		ตำแหน่ง	
วัตถุประสงค์ - เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทราบและเข้าใจขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนมากขึ้น - เพื่อให้หน่วยงานมีการประมาณสินทรัพย์ชีวภาพและการบันทึกบัญชีที่ถูกต้อง ตามมาตรฐานการบัญชี			
เนื้อหา เป็นมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 41 เรื่อง เกษตรกรรม ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชีที่ 42/2562 เพื่อบรรณรับลักษณะเฉพาะของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีเกษตรกรรม โดยจะต้องมีการวัดมูลค่า และ อ.อ.ป. เป็นหน่วยงานที่มีการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจ ถือเป็นสินทรัพย์ชีวภาพ กอปรกับเป็นมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ที่ อ.อ.ป. นำมาปฏิบัติ ทำให้หน่วยงานยังมีความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติงานยังไม่ตรงกัน ซึ่งมีผลกระทบที่ก่อให้เกิดการเงินมีกำไร(ขาดทุน)ที่ไม่เป็นกำไรจากการดำเนินงานที่แท้จริง			

สินทรัพย์ชีวภาพ ของ อ.อ.ป. ประกอบด้วย

1. พืชหรือสัตว์ที่ให้ผลผลิตระหว่างเก็บเกี่ยว ประกอบด้วย ต้นปาล์มน้ำมัน และต้นยางพารา
2. พืชหรือสัตว์ที่ให้ผลผลิตเมื่อถึงจุดเก็บเกี่ยว ประกอบด้วย ไม้ซุงสักสวนป่า ไม้ซุงยูคาลิปตัส

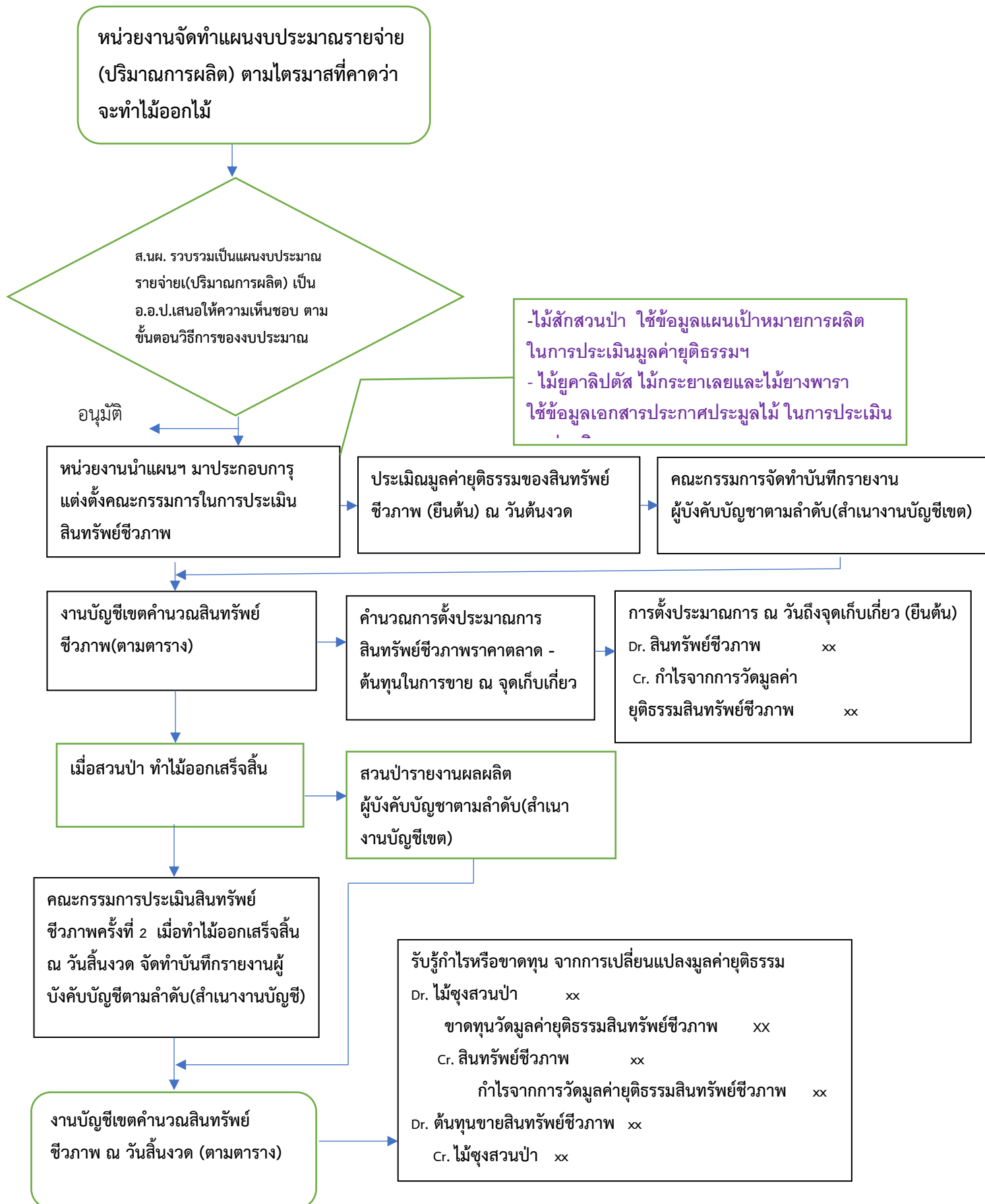
สวนป่า ไม้ซุงยางพาราสวนป่า และไม้ซุงกระเลยสวนป่าอื่นๆ

ผลผลิตที่ได้จากสวนป่าเศรษฐกิจ เป็นรายได้หลักของ อ.อ.ป. ถือเป็นสินทรัพย์ชีวภาพ จะต้องกำหนดวิธีการรับรู้และการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ชีวภาพ เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริงให้มากที่สุด โดยการจัดทำแผนงานงบประมาณรายจ่าย (ปริมาณการผลิต) ที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด โดยตั้งเป้าหมายปริมาณการผลิตเป็นรายไตรมาส หากไตรมาสใดคาดว่าจะทำไม่ออก ให้ตั้งเป้าหมายปริมาณการผลิตตามไตรมาสนั้น

เมื่อสินทรัพย์ชีวภาพ ถึงจุดเก็บเกี่ยว (ไม้ยืนต้น) ตามแผนเป้าหมายการผลิตภายในระยะเวลา 1 ปี จะทำการตั้งประมาณการกำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ และรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากการวัดมูลค่ายุติธรรม ณ วันต้นงวดบัญชี เมื่อมีการทำไม่ออกเสร็จสิ้น จะรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ ณ วันสิ้นงวดบัญชี เพื่อให้การปฏิบัติงานทางด้านบัญชีและการเงิน ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และแนวทางปฏิบัติเดียวกัน จึงได้จัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานของสินทรัพย์ชีวภาพ และ Flowchart เป็นเครื่องมือแสดงขั้นตอน หรือ กระบวนการทำงานที่กระชับ เข้าใจง่าย

สินทรัพย์ชีวภาพ ของ อ.อ.ป.			
สินทรัพย์ชีวภาพ	ประเภทของสินทรัพย์	การวัดมูลค่า	มาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง
1.ต้นไม้น้ำในป่าปลูก ไม้สักสวนป่า ไม้ยูคาลิปตัสสวนป่า ไม้กระยาเลยสวนป่า	พืชเพื่อการให้ผลผลิต (ไม้เศรษฐกิจ)	วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหัก ต้นทุนในการขาย	- มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 เรื่อง เกษตรกรรม - มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ
2.ต้นไม้อย่างพาราสวนป่า	พืชเพื่อการให้ผลผลิต	วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อม ราคาสะสม	- มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 เรื่อง เกษตรกรรม - มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ
3.ต้นปาล์ม	พืชเพื่อการให้ผลผลิต	วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อม ราคาสะสม	- มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 เรื่อง เกษตรกรรม - มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ
4.ผลปาล์ม	พืชเพื่อการให้ผลผลิต	วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อม ราคาสะสม	- มาตรฐานการบัญชี ที่ 41 เรื่อง เกษตรกรรม - มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ
5.ผลิตผลอย่างพารา	พืชเพื่อการให้ผลผลิต	วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อม ราคาสะสม	- มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 เรื่อง เกษตรกรรม - มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ

ขั้นตอนการปฏิบัติงานของสินทรัพย์ชีวภาพ

ข้อควรพิจารณา เมื่อมีการทำไม้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายการผลิต ดังนี้

1. กรณีหน่วยงานที่มีการทำไม้ครบตามจำนวนที่ตั้งเป้าหมายการผลิตทั้งปีแล้ว

- 1.1 หากมีแผนปฏิบัติการในเดือนที่เหลือ มีการทำไม้นอกแผน ให้คณะกรรมการประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ จัดทำบันทึกรายงานประมาณการมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพเพิ่มเติม
- 1.2 หากมีการทำไม้สูงกว่าเป้าหมายการผลิต
เนื่องจากมีการผลิตสูงกว่าตามแผนดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่อกำไรขาดทุน ของ อ.อ.ป.

2. กรณีหน่วยงานที่มีแผนการทำไม้ข้ามปีบัญชี (ม.ค.-ธ.ค.)

ให้คณะกรรมการประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ จัดทำบันทึกประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพค้างไว้ในปีที่มีการทำไม้ และโอนล้างสินทรัพย์ชีวภาพในส่วนที่ยังไม่ได้ทำไม้ ออก พร้อมกับต้นทุนในการขาย(ทางประมาณการ) ออกในปีถัดไปที่ทำไม้ ออก ซึ่งทำให้กำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพที่ตั้งไว้ปีคนละปี ทั้งนี้ หน่วยงานควรวางแผนการทำไม้ไม่ให้มีการทำไม้ข้ามปี เนื่องจากมีผลต่อกำไรขาดทุน ในภาพรวมของ อ.อ.ป.

3. กรณีหน่วยงานที่ทำไม้ต่ำกว่าเป้าหมายการผลิต (ทำไม้หมดแปลง)

เมื่อมีการทำไม้เสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ จัดทำบันทึกการประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ ณ วันสิ้นงวด รายงานผู้บังคับบัญชาสำเนาให้บัญชีทราบ เพื่อให้
งานบัญชี รับรู้ผลขาดทุนจากการประมาณการสินทรัพย์ชีวภาพในส่วนที่ต่ำกว่าเป้าหมายเนื่องจากไม่มีไม้คงเหลือในแปลงปีที่สามารถผลิตได้แล้ว ไม่มีผลต่อกำไรขาดทุน ของ อ.อ.ป.

4. กรณีหน่วยงานที่ตั้งเป้าหมายการผลิตไว้ในปี เมื่อสิ้นปีบัญชียังไม่สามารถทำไม้ออกได้

ให้ทางหน่วยงานขอยกเลิกแผนการทำไม้ และคณะกรรมการประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพของหน่วยงาน จัดทำบันทึกรายงานขอยกเลิกประมาณการมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพที่ได้ประมาณการไว้ ออกทั้งจำนวน โดยให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นในปีบัญชี (ม.ค.-ธ.ค.) เมื่อมีแผนการทำไม้ออกในปีถัดไปให้ดำเนินการตั้งประมาณการสินทรัพย์ชีวภาพอีกครั้ง ไม่มีผลต่อกำไรขาดทุน ของ อ.อ.ป

หมายเหตุ ไม้สักสวนป่า ลักษณะการทำไม้ เป็นการทำต่อเนื่อง มีสต็อกไม้คงเหลือ

ส่วนไม้ยูคาลิปตัส ไม้กระยาเลยและไม้ยางพารา เป็นการขายแบบเหมาไร่ เหมาแปลง ส่งมอบไม้เมื่อมีการทำไม้ ตามสัญญา ไม่มีสต็อกไม้คงเหลือ

รับรู้กำไรหรือขาดทุน จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม

Dr. ไม่ชงสวนป่า xx

ขาดทุนวัดมูลค่ายุติธรรมสินทรัพย์ชีวภาพ xx

Cr. สินทรัพย์ชีวภาพ xx

กำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรมสินทรัพย์ชีวภาพ xx

Dr. ต้นทุนขายสินทรัพย์ชีวภาพ xx

Cr. ไม่ชงสวนป่า xx